

ALEXANDRU GUȚU (1904-2000)

S-a născut în Iași la 29 februarie 1904, tatăl fiind medic, iar mama, învățătoare. În perioada 1914 - 1922 a fost bursier al Liceului Național din Iași, iar în continuare (1922 - 1927) a fost student la Institutul Politehnic București, secția Electricitate și Mecanică, beneficiind de renumiții profesori Traian Lalescu și David Emmanuel la Matematici, Andrei Ioachimescu - Mecanică, Gheorghe Filipescu - Rezistența Materialelor, Nicolae Vasilescu Carpen - Electricitate, Tudor Tănăsescu - Electrotehnică. Cu această pleiadă de profesori renumiți, Alexandru Guțu a absolvit facultatea ca șef de promoție. Nu știm unde a activat primii doi ani de inginerie, dar în perioada 1929 - 1931 a fost angajat al Uzinelor Domeniilor Reșița, după care devine asistentul marelui matematician Dimitrie Pompei, la Institutul Politehnic București și apoi lector la Catedra Matematici Speciale și Aplicate. În anul 1941 a publicat Curs de Geometrie Descriptivă în două volume. Nu am găsit date despre perioada funcționării de după Politehnica din București, personal îmi amintesc că se vorbea că lucrase la IAR Brașov și că a plecat de acolo în semn de protest atunci când fabrica de avioane a fost interzisă de sovietici și a fost transformată în fabrică de tractoare. Cert este că în anul 1953 a fost solicitat și a acceptat să se angajeze la Institutul Tehnic din Galați în calitate de conferențiar și apoi profesor la disciplina "Organe de Mașini" al cărei titular a fost până la pensionare în 1974. De o pregătire științifică multi- și interdisciplinară cu totul ieșite din comun, atunci când a fost necesar, a mai predat, tot magistral, și cursurile Termotehnică și Geometrie Descriptivă.

Am avut norocul să-i audiez cursul Organe de Mașini în anul universitar 1955 -1956, ca student în anul III la Facultatea Nave și Instalații de Bord. Era de-a dreptul fascinant prin felul în care prezenta modelul fizic al organului de mașină și apoi prin rigoarea și măiestria cu care îi alătura modelul matematic, ajungând la rezultatele finale de calcul. Am avut cu Dumnealui și orele de proiectare a organelor de mașini. Au fost dintre cele mai plăcute și utile, pot să spun că toată viața m-au urmărit explicațiile pe care ni le dădea și felul în care ne-a făcut să înțelegem esența tehnică a elementelor construcțiilor de mașini. Din ceea ce relatez, îmi dau seama că nu reușesc să redau măiestria sa didactică, pasiunea cu care reușea să ne transfere o parte din vastele sale cunoștințe tehnice. Îmi amintesc că la unul dintre subiectele de examen și anume curele trapezoidale, nu-mi aminteam demonstrația pe care o făcuse la curs, am întârziat mai mult în bancă și am improvizat o demonstrație diferită, probabil mai stângace, dar proprie. M-a urmărit cu mult interes, nu m-a corectat atunci când în focul expunerii am denumit greșit o literă grecească și m-a răsplătit cu nota maximă. Trebuie să subliniez că s-a bucurat de aprecierea generală a studenților și pot să afirm că a fost un profesor model, un bijutier atât în științele tehnice, cât și în măiestria cu care a știut să predea de la catedră, adică să transfere cele predate în mintea noastră de student.

Redau din amintirile mele ca student din promoția 1958: "Cel mai mult mi-a plăcut disciplina Organe de Mașini, predată magistral de profesorul Alexandru Guțu, cu care am avut privilegiul să fac și orele de proiect. De la Dumnealui se putea învăța profesionalismul, pasiunea pentru știință, rigoarea matematică și multe altele. A fost profesorul invitat de noi să țină toate cursurile festive aniversare, la întâlnirile periodice pe care le-am avut la fiecare 5 ani, începând cu 1968. Ca și în studenție, fiecare dintre aceste cursuri au fost

o sărbătoare științifică, o slujbă la altarul științei, la care noi, credincioșii, participam cu sufletul la gură, sorbindu-i cu nesaț cuvintele fermecate, deși exprimate în termeni tehnici."

Actul de mare generozitate față de cei avizi de cunoștințe și anume publicarea de cărți, a fost o preocupare permanentă a acestui neobosit propovăduitor de știință, înzestrat din belșug cu har pedagogic. Numai în perioada de activitate la Galați, până în anul pensionării 1974, a publicat cărțile Termotehnică și Mecanica Fluidelor, în edițiile separate 1952 și 1953, Turbine, Pompe și Rețele de Apă (1953), Mașini cu Aburi (1956), Lagăre cu alunecare - Îndrumar pentru Seminarii și Proiecte (1970), Curs de Organe de Mașini (1971-1973) în cinci volume, Date Practice pentru Proiectarea Angrenajelor (1974). A publicat și 22 studii în reviste științifice prestigioase, precum Buletinul Institutului de Mecanică Aplicată al Academiei Române, Gazeta Matematică, Buletinele Institutelor Politehnice București, Cluj și Galați.

Datorită autorității sale științifice impresionante a ocupat funcțiile de referent și secretar științific al Consiliului Suprem al Energiei, referent al Consiliului Tehnic Superior pentru Probleme de Energie, referent științific pentru probleme de ventilație industrială la Institutul de Mecanică Aplicată al Academiei Române.

În perioadele de relaxare intelectuală, multilateralitatea acestui spirit în permanentă creator s-a manifestat prin multă sensibilitate artistică, interes față de concertele simfonice și expozițiile de artă plastică și chiar a organizat audii muzicale și seri de inițiere în arta plastică la Casa de Cultură a Studenților. În privința literaturii beletristice, iată ce mărturisea în 1969, într-un interviu publicat în revista "Orizont Politehnic": "Îmi plac frescele veridice ale vieții din operele lui Tolstoi, frământările sufletești ale personajelor lui Dostoievski, inteligența scilpitoare a lui Huxley, gingășia și umanismul lui Saint Exupery, vigoarea versului arghezian și sensibilitatea modernă a lui Marin Sorescu".

Din păcate, viața unui om nu este lungă pe măsura valorii sale. Profesorul Alexandru Guțu a plecat în neființă la vârsta de 74 ani, la 17 mai 1978. În amintirea sa, prima sală amfiteatru din Pavilionul D, amfiteatru D 01, îi poartă numele.

Prof. Ion Ioniță

7 februarie 2014

Surse documentare:

- 1) Brezeanu Ioan, Universitatea din Galați, 1948-1990: Istorie și tradiții universitare. Galați: Porto-Franco, [1992]. 379 p.;
- 2) Liviu Stoicescu, 60 ani de învățământ superior naval la Galați 1951-2011, Pax Aura Mundi, 2012;
- 3) www.prom1958.ugal.ro.